

Zakres projektu „Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska”

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (zwane dalej: MGW) w ramach planowanego do realizacji ze środków Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 przedsięwzięcia pn. „Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska” przygotowało ofertę kulturalno-turystyczną oraz edukacyjną poszerzoną o nowe produkty/usługi wraz z rozwojem istniejącej infrastruktury okołoturystycznej.

Planowany zakres projektu obejmuje:

- 1. prace związane z przebudową, rozbudową, montażem, remontem infrastruktury naziemnej i podziemnej w obiektach MGW.**

Kopalnia Guido:

- remont budynku nadszybia oraz budynku maszyny wyciągowej z przebudową klatki schodowej, instalacji CO, wentylacji i paneli fotowoltaicznych Szybu Kolejowy.

Sztolnia Królowa Luiza (Carnall):

- przebudowa wyrobisk wraz z pracami instalacyjnymi oraz montażem urządzeń technicznych na potrzeby nowych tras turystycznych w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej
- przygotowanie instalacji elektrycznych, przebudowa wyrobiska i konstrukcji umożliwiające wymianę obecnej kolejki transportowej na nowoczesną, ekologiczną, bardziej bezpieczną i umożliwiającą transport większej ilości odwiedzających w krótszym czasie
- docelowe zabezpieczenie i zabudowa otworu wielkośrednicowego wraz z montażem infrastruktury technicznej oraz wymiana windy w szybie „Wilhelmina” w celu zapewnienia bezpieczeństwa turystom odwiedzającym kompleks.

Sztolnia Królowa Luiza w rejonie ul. Mochnackiego:

- przebudowa wyrobiska i prace konserwatorskie obejmujące zabezpieczenie zabytkowych wyrobisk

- 2. zastosowanie rozwiązań z zakresu poprawy efektywności energetycznej i OZE, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz adaptacji do zmian klimatu.**

MGW planuje wykonanie instalacji fotowoltaicznej w formie zadaszeń dla samochodów osobowych, a także zastosowanie rozwiązań z zakresu retencji jako elementów o pozytywnym wpływie na środowisko. Izolacja zabytkowych wyrobisk górniczych Sztolni Królowa Luiza dodatkowo pozwoli na ich właściwie zabezpieczenie.

- 3. wzbogacenie istniejącej oferty turystycznej.**

Oferta turystyczna MGW zostanie poszerzona o nowe usługi i produkty, w odpowiedzi na zapotrzebowanie jej odbiorców. Oferta uzupełniona zostanie o nowe wyposażenie do podziemnych tras turystycznych oraz elementy wyposażenia strefy naziemnej kompleksu.

4. utworzenie nowej trasy turystycznej oraz uatrakcyjnienie dwóch tras, w tym dedykowanych osobom niepełnosprawnym, w podziemiach Sztolni Królowa Luiza wraz z modernizacją i dostosowaniem infrastruktury technicznej na potrzeby jej odbiorców.

W ramach przedsięwzięcia powstaną trasy turystyczne, zostaną wzbogacone o rozwiązania umożliwiające zwiedzanie kompleksu osobom ze szczególnymi potrzebami.

Nowa trasa turystyczna

1. Trasa historyczna – opowiada historię górnictwa węglowego na Górnym Śląsku od XIX wieku do czasów współczesnych. Odwiedzający zostają zabrani w świat górniczych wyrobisk sztolni, gdzie zobaczą jak zmieniały się warunki pracy, narzędzia, sposoby wydobywania węgla na przełomie wieków. Atrakcją trasy będzie przejazd przenośnikiem taśmowym oraz wyposażenie multimedialne, które będzie wspierać przewodnika w przekazywaniu ciekawej a jednocześnie pełnej merytorycznych treści opowieści o górnictwie, historii Górnego Śląska, maszynach górniczych, czy szeroko rozumianej historii industrializacji całego regionu.

Uatrakcyjnienie 2 obecnych tras turystycznych:

1. Trasa wodna – opowiada historię górnictwa pokazaną przez pryzmat żywiołów i czyhających pod ziemią zagrożeń. Trasa funkcjonuje w kompleksie Sztolni od września 2018 roku. Wędrując chodnikami sztolni odwiedzający doświadczają żywiołu ognia, ziemi, wody i powietrza, dzięki zastosowaniu nowoczesnych technik prezentacji. Atrakcją trasy jest spływ łodziami na tle świetlnych iluminacji i opowiadań związanych z górnictwem. Na podstawie kilkuletniego doświadczenia w pracy z turystami, dokonano analizy potrzeb turystów i proponowanych przez nich zmian na trasie, które miałyby pomóc w zrozumieniu tematyki przedstawianej na wycieczce. Nowe rozwiązania zaproponowane w projekcie trasy wodnej, mają na celu uatrakcyjnić i wzbogacić obecną ścieżkę zwiedzania o najnowsze rozwiązania w świecie multimedialnym.
2. Podziemne Królestwo Maszyn - podczas zwiedzania turyści podziwiają ogromne urządzenia, służące do wydobywania i transportu węgla, mogą usłyszeć pracę ładowarek, przenośników, wrębiarki, wiertnic, z 22-tonowym górniczym kombajnem na czele. Część ekspozycji zostanie uzupełniona o sprzęt audiowizualny, który uatrakcyjni narrację przewodnika. Zaproponowane rozwiązania pozwolą jednocześnie zachować w przestrzeniach Muzeum spójność między autentyczną, surową architekturą podziemi, treścią przekazywanych informacji przez przewodnika oraz nowoczesnymi instalacjami audiowizualnymi.

5. utworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym podnoszącej świadomość ekologiczną i klimatyczną społeczeństwa.

Projekt przewiduje realizację działań edukacyjnych podnoszących świadomości ekologiczną społeczeństwa. Działania będą prowadzone w nowoczesnej formule warsztatów angażujących wszystkich uczestników w praktyczne umiejętności w duchu „zero-waste”, upcyklingu, przetwarzania i drugiego obiegu. Tematyka

warsztatów będzie różnorodna i dostosowana do zróżnicowanej grupy odbiorców, od najmłodszych do osób starszych.

6. rozwój otoczenia obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego.

Na terenie Sztolni Królowa Luiza, w strefie Carnall planowane jest utworzenie tzw. strefy chilloutu. To strefa relaksu dla mieszkańców miasta, jak i turystów, z miejscami do wypoczynku, mobilną gastronomią, a wszystko to w otoczeniu zieleni na terenie zabytkowego kompleksu.

7. podniesienie kompetencji kadr Muzeum Górnictwa Węglowego.

Zadanie zakłada udział pracowników MGW w różnego rodzaju szkoleniach/ warsztatach/ kursach podnoszących kompetencje i kwalifikacje kadry w zakresie m.in. zarządzanie i pozyskiwania środków na działalność kulturalną, działania w warunkach kryzysu (pandemia, wojna), organizacji działalności kulturalnej, ale także w zakresie wprowadzania innowacyjnych form uczestnictwa w kulturze, transformacji cyfrowej, innowacji społecznych, włączenia społecznego, czy znajomości języka migowego.

8. zastosowanie rozwiązań dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W zakresie rozwiązań wobec osób ze szczególnymi potrzebami, w tym w szczególności dla osób niepełnosprawnych zostaną wprowadzone usprawnienia i ułatwienia umożliwiające swobodne poruszanie się po obiektach oraz pełen dostęp do oferty turystycznej przez osoby dotychczas wykluczane.

